

Per als que no són entesos, l'economia ofereix contrastos que són força sorprenents; esparvera, per exemple, pensar que les coses comencen a anar malament precisament perquè l'economia es recupera

La crisi de la crisi

U JOAN RENDÉ

Un executiu del ram de la indústria de l'automòbil m'expressava la seva alarma per la manca de primeres matèries en el mercat i per les conseqüències que això ha de tenir en els costos i en els preus dels productes de consum. Si he de fer cas del

meu comunicant -i no tinc la més mínima raó per malfiar-me'n- el fenomen s'ha produït en pocs mesos i ha anat acompanyat d'una pujada espectacular dels preus d'aquestes matèries.

Al ciutadà mal informat, com sóc jo o com sou vós, considerat lector, li costa de creure que tot d'una s'hagin exhaurit les fonts naturals que fins ara assortien d'a-

quests productes la indústria. De la mateixa manera costa de creure que s'hagi pronunciat una demanda imprevisible i monstruosa que faci que el repartiment d'allò que hi havia s'hagi hagut d'atomitzar i, de cop i volta, no n'hi hagi per a qui en vulgui. Fóra natural que un creixement desmesurat de la demanda fes pujar el preu dels productes demandats al mercat. Però, com que es tracta de pujades de preu del quaranta i del setanta per cent i els espectadors socials no hem vist per enlloc un tal volum del fenomen, també resulta natural que no ens l'acabem de creure.

El meu amable comunicant em concretava que, no fa gaires dies, una fàbrica de cotxes instal·lada prou sòlida-

turar la cadena de producció i aleshores la broma li hauria costat, com és ben comprensible, immensament més cara.

La situació és, segons l'entès que m'informa, que no hi ha al mercat de primeres matèries ni plàstic, ni cartró, ni paper, ni xapa d'acer, ni acer en bloc, ni molts altres elements imprescindibles per a la indústria del progrés, del confort i de la cultura. No cal dir -sobretot perquè ja ho hem dit una vegada- que l'escassetat origina l'augment de preus corresponent -i fins i tot el que no hi correspon- i que aquest augment de costos afectarà directament el preu dels productes de consum social. Que tot això tan misteriós passi tot just quan se'ns anuncia que es va acabant la darrera crisi resulta més aviat desanimador. A l'enteniment del profeta, una cosa així anuncia que probablement ens vindrà una altra crisi abans no haguem acabat d'enllestir la present.

He llegit a més d'un lloc que la causa de l'escassetat actual de primeres matèries és

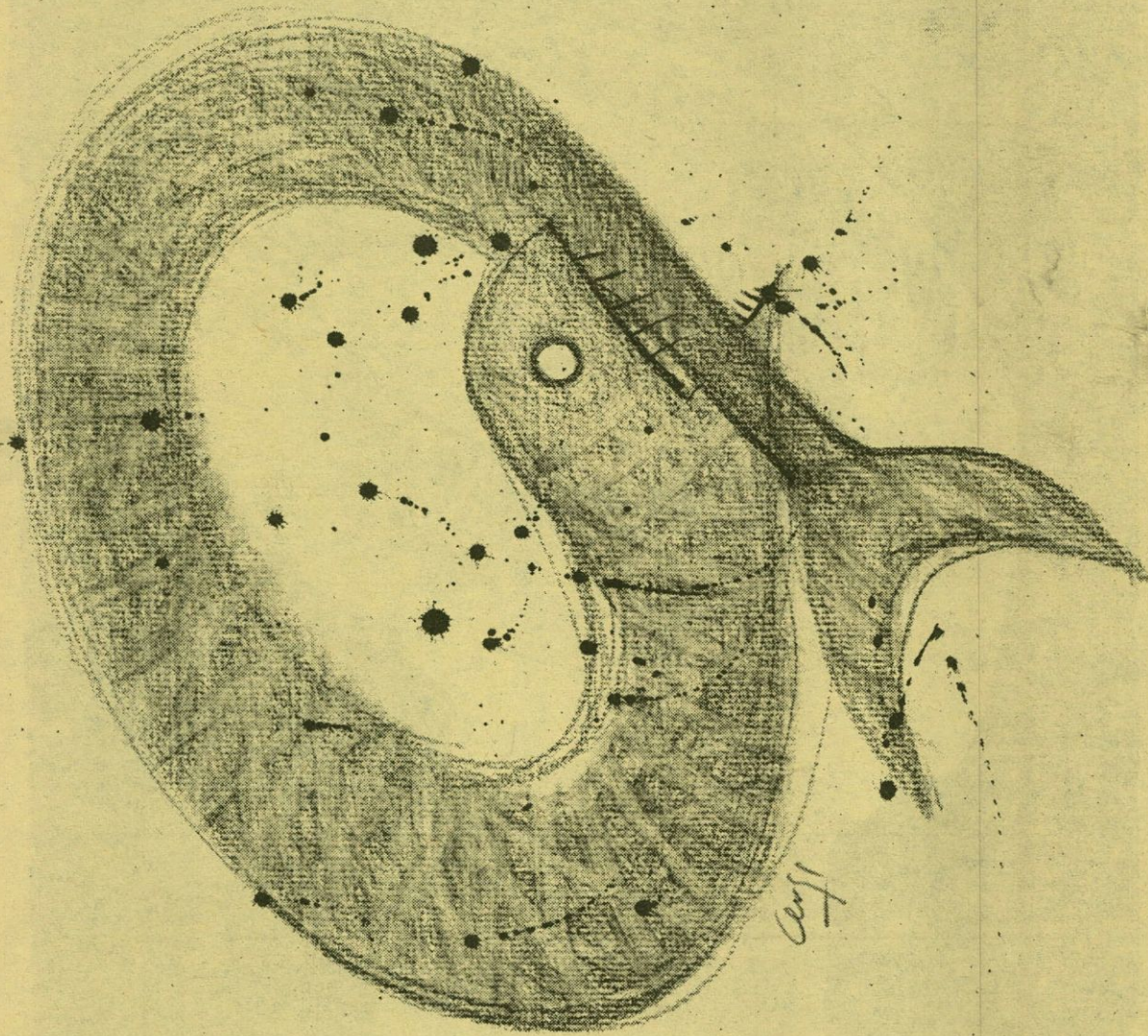
“La situació és que no hi ha al mercat de primeres matèries ni plàstic, ni cartró, ni paper, ni xapa d'acer, ni acer en bloc, ni molts altres elements imprescindibles per a la indústria del progrés i del confort”

ment a l'Estat espanyol va haver d'escampar a corre-cuita emissaris cap a les grans superfícies comercials i a les botigues de pneumàtics a comprar a la menuda cobertes -a preu de carrer- per poder acabar els vehicles que anava muntant. No hi havia cautxú en el mercat. Si la fàbrica no hagués pres aquesta determinació heroica i desastrosa, hauria hagut d'a-

precisament la reactivació econòmica, que provoca el ciutadà a consumir amb un optimisme desinhibit i, per tant, a ucular més del que les fonts de la natura poden donar. També s'hi vol afegir la incorporació de l'Europa de l'Est al món del consum, l'expansió de la indústria al Sud-est asiàtic i alguns altres fenòmens d'absorció, de signe paral·lel. Al ciutadà comú, per poc al cas que estigui, li ha de fer ben estrany que el món capitalista hagi estat tan obstinadament interessat a la seducció del bloc socialista i que ben just aquesta esperada caiguda obre pas al lliure consum, ja doni més problemes que no profits. També li ha de fer estrany que la traslació de la indústria mundial al Sud-est asiàtic provoqui una estirada sobtada de materials de fabricació; al cap i a la fi els consumidors continuem sent si fa no fa els mateixos que fa pocs mesos.

La conclusió més fàcil, per aquells que no tenim una perspectiva acadèmica de l'economia, és que hi ha una tendència generalitzada a aixecar la camisa a la clientela corrent. Esparvera pensar que el fet que les coses comencin a anar bé sigui la causa que les coses comencin a anar malament. Dit d'una manera una mica més clara: que quan comencem a tenir algun caleret per comprar alguna cosa, la cosa que voldríem comprar hagi pujat tant de preu que ja no hi puguem arribar o que deixi d'interessar-nos. Des del punt de vista de l'oferta i la demanda, sembla que les coses han arribat a un punt en què l'excés de demanda fa poc menys que impossible l'oferta. És a dir que hauríem arribat al límit natural de la matèria: o no n'hi ha per a tots o tots ens haurem de conformar amb força menys. Que Déu no ho vulgui.

• JOAN RENDÉ I MASDÉU. ESCRIPTOR

GUSI BEJER

Fauna

MONTSERRAT MINOBIS

Amb aquest títol, tan significatiu i tan encertat alhora, la Marta Pessarrodona (que acaba de finalitzar la seva tasca com a escriptora del mes) ens ofereix, en el primer llibre de la nova editorial Thassàlia de l'admirat Joan Agut, un seguit de retrats de diverses persones que conformen el seu món amical o d'amistat personal. I ho fa de tal manera que, retratant tot aquest seguit d'amics i amigues (professionals de diversos àmbits), ens ofereix el millor autoretret de si mateixa que mai ens hauria pogut oferir. No cal, en aquest cas, esperar

les seves memòries (que no sé si té intenció d'escriure, però que confio que faci en alguna ocasió) per conèixer una mica més la Marta Pessarrodona, poeta, intel·lectual i feminista com ella mateixa s'ha definit.

No fa gaires dies, va aplegar al seu entorn i al del seu aniversari *escorpinià* tota una bona fauna dels seus amics i amigues per celebrar l'efemèride (l'aniversari, l'aparició del llibre que s'afegeix a la *Tria de Poemes* de Columba i ben aviat a un de narracions de 62). I tal com correspon a una lletraferida com ella, el personal assistent va gaudir, emocionar-se i riure

amb la lectura d'algun d'aquests retrats-autoretrets que ha escrit a *Fauna*.

En el decurs d'aquesta lectura es va fer evident l'important que resulta -i beneficiós per a la cultura en general i la literatura en particular- tenir figures com la de la poeta. En aquell moment, en aquelles hores nocturnes, em van venir a la memòria la figura de dues dones que van saber exercir un *mestratge* en el divers, ampli i sempre gratificant món de la cultura: Gertrude Stein i Maria Aurèlia Capmany, que, encara que d'èpoques diferents, són ben pròximes per les seves semblants actituds de suport al món literari-cultural en general i, en particular, als joves que pretenien obrir-se camí en aquest camp. A aquests dos noms cal afegir-hi el de la Marta Pessarrodona per demanar-li que exerceixi, a semblança d'aquestes dues grans dones, el seu mestratge entre, no sabem la seva fauna més pròxima, sinó entre tota la fauna del país.